

مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور

انجمن مرتعداری ایران

Iranian Society of Range Management

جمهوری اسلامی ایران
وزارت جهاد کشاورزی

سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی
مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور

چکیده مقالات

پنجمین همایش ملی

مرتع و مرتعداری ایران

۲۶ الی ۲۸ اردیبهشت ۱۳۹۱

دانشگاه آزاد اسلامی واحد بروجرد

حفظ مراتع کشور

در گرو نگاه به آینده،

التزام به قانون و مشارکت مردم

برگزار کننده

انجمن مرتعداری ایران
دانشگاه آزاد اسلامی واحد بروجرد

همکاران

مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور
سازمان جنگلها، مراتع و آبخیزداری کشور

بررسی تسهیل مکانیکی بوته‌های پرستار تحت سه شدت بهره برداری در مراتع استپی کاخک گناباد

طاهره صادقی شاهرخت^۱، محمد جنگجو^۲، منصور مصداقی^۳

چکیده

در اکوسیستم‌های مناطق خشک و نیمه خشک حضور گیاهان بوته‌ای می‌تواند، علاوه بر بهبود شرایط میکروکلیمایی و حاصلخیزی خاک، به‌عنوان سپر حفاظتی در برابر چرای دام (تسهیل مکانیکی) نیز محسوب شود. اثر این نوع تسهیل ممکن است تحت تاثیر شدت چرای دام در مرتع قرار گیرد. این پژوهش با هدف بررسی تغییرات تسهیل مکانیکی بوته‌ها، در سه منطقه چرای شدید، چرای متوسط و عدم چرا (قرق) انجام شد. بررسی‌های در بهار و تابستان ۱۳۹۰ در منطقه کاخک گناباد، خراسان رضوی، انجام شد. تولید گیاهان زیراشکوب بوته‌های پرستار و گیاهان موجود در فاصله نیم‌متری بوته‌ها به روش قطع و توزین اندازه‌گیری شد. نمونه‌گیری بصورت تصادفی با استقرار ۲۰ ترانسکت ۵۰ متری در هر یک از مناطق صورت گرفت. در شرایط قرق میزان تولید فضای باز برابر با تولید زیراشکوب بوته‌ها بود، که این بیانگر عدم رابطه تسهیل و رقابت بین گیاهان پرستار و گونه‌های زیراشکوب است. با افزایش شدت چرا، اهمیت تسهیل مکانیکی بوته‌های پرستار افزایش یافت؛ به‌طوری‌که در مناطق چرای شدید و متوسط تولید زیراشکوب بوته‌ها بیشتر از فضای باز آنها بود. نتیجه‌گیری، با افزایش شدت چرا، تسهیل مکانیکی بوته‌های پرستار افزایش یافت.

واژه‌های کلیدی: تسهیل مکانیکی، بوته‌های پرستار، تنش چرای، زیراشکوب

۱. دانشجوی ارشد مرتعداری دانشکده منابع طبیعی و محیط زیست، دانشگاه فردوسی مشهد

۲. استادیار، دانشکده منابع طبیعی و محیط زیست، دانشگاه فردوسی مشهد

۳. استاد مدعو، دانشکده منابع طبیعی و محیط زیست دانشگاه فردوسی مشهد